

MĚSÍC V ANTÉNÁCH

ALOIS MIKULKA

BYL JEDNOU JEDEN ŠAŠULDA. KAŽDEJ O NĚM ŘÍKAL, ŽE JE HLOUPEJ. ALE ON NEBYL HLOUPEJ. ON JENOM DĚLAL HLOUPOSTI. A JEDNOU SI DĚLAL O PŮLNOCI KOTRMELCE A SMÁL SE TOMU, AŽ HO BŮCHO BOLELO - A NAJEDNOU POTKAL SLUNÍČKO!!! TAKOVÉ MALÍČKÉ, MÁLOSVÍTIVÉ, NOČNÍ. A PROTOŽE MĚLI OBA RÁDI LEGRACI - TAK SE SPOLU SKAMARÁDILI. A OD TĚ CHVÍLE SPOLU I BYDLELI. KAŽDÉ RÁNO ŠLO SLUNÍČKO DO PRÁCE. SVÍTIL NA KYTIČKY, ZVÍŘÁTKA I LIDI.

A VEČER PŘIŠLO ZASE K ŠAŠULDOVI A VEČERĚLI SPOLU SYREČKY, PROTOŽE TO BYLO JEJICH NEJMILEJŠÍ. A POTOM SI SPOLU ZALOŽILI SYREČKOVÝ KLUB.

A TO BYL JEŠTĚ JEDEN TAKOVÝ PAN PROFESOR. CELEJ ŽIVOT VYPOČÍTAVAL, KDE JE SLUNCE, KDYŽ JE TMA. A UŽ Z TOHO MĚL VLASY BÍLÉ A POŘÁD TO NE A NĚ VYPOČÍTAT. A JEDNOU POTKAL TOHO ŠAŠULDU A TEN SE CHECHTAL JAKO OBVYKLE. I ZEPTAL SE HO PAN PROFESOR: ČEMUPAK SE SMEJEŠ? A ŠAŠULDA POVÍDÁ: ALE - JÁ MĚL DYCKY STUDENÝ NOHY JAKO LED - ALE TĚDKOM, CO SPÁVÁME SE SLUNÍČKEM V JEDNÝ POSTELI, JE MÁM TEPLÝ JAKO ŽEHLIČKY. VONO MĚ TOTIŽTO HŘEJE PRÍMOVNĚ DO NOH - CHECHÉ!

A TU PAN PROFESOR VYKŘIKL A SPADL NA ZEM A BYL ÚPLNĚ VOMDLETEJ!

A ŠAŠULDA MU POVÍDÁ: ALE PANE PROFESOR!

COPAK TO VYVÁDÍTE?! DYČ BUDETE CELEJ ŠPINAVÝ...

ALE POČKEJTE! TAKHLE TA POHÁDKA PŘECE NENÍ!

JE TO ÚPLNĚ JINAK:

TO VÁM BYL JEDNOU JEDEN TAKOVÝ - JAKSI -

VLASTNĚ: OVO TO VŠECHNO ZAČALO TAK, ŽE

ŠAŠULDA POTKAL JEDNOU V NOCI...

o, že jsem začal psát

Jednou jsem kamsi šel a nevím, co mě to napadlo – dívám se nahoru

Dobrý den

milí mladí návštěvníci našeho divadla, nejdříve bych chtěl poděkovat těm, kteří mi už napsali. Moc mne jejich dopisy potěšily.

Začnu dnes trochu jinak. Představte si, že jste na prázdninách, v hlubokých lesích, všude je krásně, ale ouha! Koupání žádné. A tak se rozhodnete postavit si na potoce přehradu a tím malé koupaliště. Všichni se dají s chutí do díla. Jeden skopává stráž, druhý nosí dřevo, třetí z nedalekého zbořeniště cihly, které čtvrtý čistí, pátý připravuje stavbu podle plánů šestého a tak to pěkně jde. Konečně je přehrada hotova, ještě poslední zkouška a hurá do vody! Příští den se zpráva o přehradě donesla i do sousedních srubů a přicházejí děti, které by se také rády zvlažily v parném dni. A tvůrci přehrady se hrdě dívají na své dílo a jsou rádi, že jsou užiteční i ostatním. Jen opatrně, abyste stavbu nepoškodili! Co to dalo práce než byla hotova! Ale hosté jsou vděční a mají úctu k práci. A tak se špoluchají a veselí společně a všichni jsou spokojeni. A jestlipak víte, proč jsem vám tenhle příběh, který se mohl stát třeba právě vám, vyprávěl? Inu, vzpomeňte si, co jsem vám minule slíbil! Že vás seznámím se všemi pracovníky, kteří pro vás připravují divadlo. A ono je to divadlo docela

♦ a | o | s m i k u k a

ÁCH

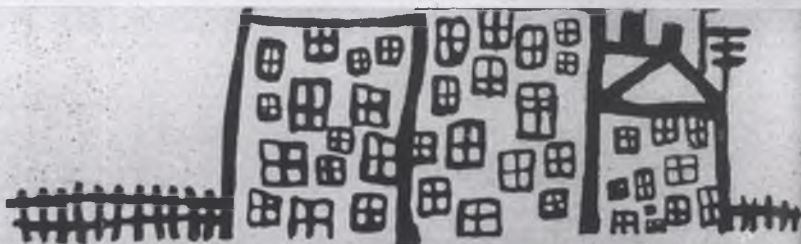
ALOIS MIKULKA

podobné té stavbě, o které jsme si přečetli; každý dělá svoji práci a pak je dílo hotovo a přijdou diváci. Chtějí se pobavit, poznat osudy dětí i dospělých před dávnými lety nebo v současné době, poslechnout si hudbu nebo písničky, zkrátka odnést si domů co nejvíce pěkných dojmů, aby měli o čem přemýšlet a na co vzpomínat. Ti, kteří stavěli přehradu na potoce, ti měli štěstí: přišli tam hosté, kteří si jejich práce vážili, ale k nám do divadla přicházejí i takoví chlupci a děvčata, kteří by měli raději zůstat doma, protože jen kazi společné dílo, přicházejí pozdě, baví se, dokonce několik výtržníků střílelo po hercích skobičkami. O těch vám ani nebudu psát, však to s nimi špatně dopadlo.

A teď už k mému slibu: z těch, kteří připravili dnešní představení, poznáte jen herce, protože ti představují hrdiny dnešní hry. Ale těch, které neznáte, je mnohem víc. Tak já vás teď provedu divadlem, abyste se s nimi seznámili. Začneme u **dramaturga** a **lektorů** divadla, protože ti vyberou hru, která se bude hrát, spolupracují se spisovateli a dramatiky, aby pěkných her bylo co nejvíc. Když je hra vybrána, dostane ji do ruky **režisér** a **výtvarník**. Režisér po pečlivém prostudování hry si promyslí, jak ji bude inscenovat, to znamená, které hlavní myšlenky hry zdůrazní, které opomine, zda použije hudby a jaké, kteří herci budou představovat postavy hry, s výtvarníkem spolupracuje na vytvoření scény a pak celou hru s herci nastuduje. **Výtvarník** navrhne také kostýmy a předá **krejčovně** k ušití. Zatím pracují na výrobě dekorací na jeviště **truhláři**, **klempíři** a **malíři** v dílnách. – K hotovému kostýmu patří také paruka, pokud nemá herec takové vlasy, které se mu do jeho role hodí, a tak pracují i soudružky ve **vlásenkárně**. A zatím, než se to všechno připraví, probíhají zkoušky herců, nejdříve ve zkušebně, pak na jevišti s prozatímními, později s opravdovými dekoracemi. Herci

MI

bylo, že jsem začal psát

Jednou jsem kamsi šel a nevím, co mě to napadlo – dívám se nahoru

také potřebují mnoho věcí, se kterými hrají – třeba hůl, rybu, aktovku, baterku a podobně – říká se jim rekvizity a ty vyrobí nebo opatří **rekvizitář**.

A stále to ještě nejsou všichni, kdo se podílejí na představení. Dekorace musí někdo postavit, připevnit k zemi nebo spojit vrtíky – to jsou **stavěči kulis** s **jevištním mistrem**; nahranou hudbu, různé zvuky a signály pouští **zvukový technik**. A tak by mohla zkouška nebo představení začít. Ale přece ještě ne! Na jevišti je slabé pracovní osvětlení. „Bohouši, světlo!“ To zavolal do mikrofonu **inspicient**; **osvětlovač** uslyší tento pokyn ve své kabině nad balkónem. Inspicient řídí celé představení, volá herce v šatnách, aby se připravili na svůj výstup, dává pokyny k začátkům, technikům,

osvětlovačům, zkrátka všem, kteří spolupracují na představení. To aby byl pořádek.

Před představením je za jevištěm čilý ruch. **Oblékačky** připravují ze skladů kostýmy, které budou herci potřebovat, v šatnách se herci líčí, ve vlásenkárně nasazují paruky, rekvizitář připravuje vše potřebné.

Pak už přicházejí do pěkného hlediště diváci – teď je pěkné, když ho soudružky **uklizečky** daly do pořádku (to byste nevěřili, že k nám chodí také některé děti, které si musí pod sebe podestýlat papírky) – pak vám soudružky **uváděčky** řeknou, kam si máte sednout (zase vám musím říci, že si někteří ani doma nepřečtou co

♦ a l o i s m i k u l k a

mají napsáno na vstupence a pak nevědí, jestli mají místo na balkóně nebo v přízemí, vpravo nebo vlevo a pak zdržují další návštěvníky) a pak už může začít představení – někdy začne hrát náš **orchestr** – málem bych zapomněl na naše hudebníky, kteří jsou schováni pod jevištěm – nebo se hned otevírá opona.

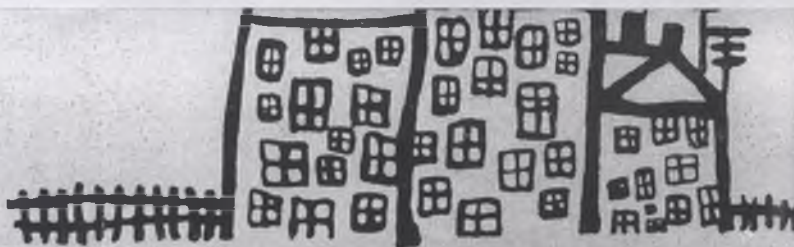
Ale aby se mohla otevřít, musí pracovat ještě mnoho lidí – třeba **pracovníci náborového oddělení**, kteří vám posílají přihlášku do divadla, termíny představení i vstupenky a zajišťují dopravu, a protože je nutno také moc věcí objednat, koupit, přivést, zaplatit, uskladnit, zapsat a já nevím co ještě, mají plno práce také **účetní, hospodářští vedoucí, správci budov, sekretářky, řidič, skladník, údržbář** a o moc věcí se starají také **vrátní a pokladník** a možná, že jsem ještě na někoho zapomněl – zkrátka je těch pracovníků, výsledkem jejichž práce je představení, na které se budete dívat, přes stovku. A všechny je řídí **ředitel** divadla a když se něco nedaří, tak se kaboní a je celý ustaraný, a když to jde, má radost a je veselý. A my mu přejeme, aby to všechno šlo pořád lépe, aby byli i pracovníci divadla i vy, naši diváci, pro které se tohle velké kolo s mnoha malými i maličkatými kolečky točí, spokojeni. Všem moc děkujeme, vid'te?

Tak mi zase brzy napište, jak se vám dnes u nás líbilo, a co byste ještě chtěli vědět. Víte co? Kdybyste chtěli, mohli byste se s pracovníky divadla setkat osobně a pak byste se jich mohli zeptat na to, co by vás zajímalo. Co tomu říkáte?

Na shledanou, těším se na vaše dopisy.

V R T I K

M

◆ a jak to vlastně bylo,

že jsem začal psát

pohádky pro děti

Jednou jsem kamsi šel a nevím, co mě to napadlo – dívám se nahoru a hle: ve vzduchu byla cihla. Hledím na ni – nepadá dolů, nestoupá nahoru, nic ji nepodpírá, na ničem nevisí. Docela klidně si trčí ve vzduchu, jako by byla měsícem nebo hvězdou. Myslím si: Tohle je mi pěkné! Ještě někomu spadne na hlavu. ● Šel právě kolem zedník s fajkou v puse. Povídám mu: Podívejte se tamhle! On se podívá a povídá: Cihla. A chtěl jít dál. Ale já honem povídám: A co kdyby někomu spadla na hlavu? Tu se ten zedník zastavil a povídá: To je pravda! Začal volat a přiběhli jiní zedníci, všichni se dívali na tu cihlu a říkali: Takhle to nemůžeme nechat. ● Postavili hned lešení a chtěli tu cihlu nějak podepřít. I podstrčili pod ni jinou cihlu a potom ještě jednu, ale pořád se jim to nezdálo dobré. A tak podstrkávali a podpírali a nastavovali a rozšiřovali, klenuli a vyzdívali, až kolem té cihly postavili celý dům, jak už to zedníci dovedou. Teprve potom si všichni zase zapálili faječku a šli spokojeně domů. ● Do nového domu se nastěhovali lidé a děti a také já. Já až docela nahoru, až pod samou střechu. Přes den leštím hvězdy, aby vpozdvečer zářily, a v noci vymýšlím pohádky dětem, aby se divily.

a l o i s m i k u l k a

ČESKOSLOVENSKÁ
PREMIÉRA 20. XII.

Které postavy ve hře
vystupují
a které herce
v těchto rolích uvidíte

mořská k

loupežníci

V. Martinec
J. Čeporan
J. Dvořák

šas

noc

Ludmila Bednářová

sluníčko

železný generál

Arnošt B

m

kočka Radvana Havelková

květinky

šulda
profesor

Bohuslav
Čvančara

ulízanej

František Husák

Jeroným Horák

Blanka Meierová

Brovec

něsíc Václav Kotva

REŽIE JAN KAČER - ŠAŠA LICHÝ
HUDBU NAPSAL JAN TOMŠÍČEK
VÝPRAVA OTAKAR SCHINDLER

Představení řídí Marie Minská
Text sleduje František Lobudek
Technicky spolupracovali Y. Plachý s kol.,
B. Němeček s kol., B. Smetanová s kol.,
M. Kuthanová s kol., M. Rybiář s kol.,
J. Pátek, J. Malloňová s kol.

Jiřina Třebická
Marie Viková
Jana Kočková

hastrmani

Bydlí v jednom domě v Brně. V uzounké ulici, která má pěkně české jméno a na rohu mlékárnu. Jde se k němu po chodbě, po kameninových dlaždičkách, klap, klap, boty klapou a dlaždice studí. Je to příjemné, protože je parný den. Bydlí s tatínkem a maminkou; v kuchyni mají na stole čisté voskované plátno a hrníček na vodu, stojí tam bílá skříň a voní po hřebíčku a po majoránci.

Pracuje v ateliéru na půdě, vysoko nad městem. Uprostřed stojí trám, slunce svítí šikmým oknem na malý pracovní stůl, na kterém je pořádek a plničko papírů. Stěny plné obrázků. Taky tady voní máminy buchty, křížaly a z ulice benzín. Tady ho vždycky najdete. Ale jděte ho navštívit jenom tehdy, když máte něco krásného na srdci, protože sem nepatří cobyčejné, nezajímavé řečičky, štěbetání o ničem. Tahle půda je neobyčejná, tajuplná a zářivá loď, která vyjíždí na závratně dobrodružné výpravy, za

režisér Jan Kačer Hry! V o r o t n o h y

poznáním neobyčejných krásných světů.

Je velice vzdělaný, studoval kde co a dobře a studuje pořád. Když lampička nad pracovním stolem už mrká únavou, sebere se a jde boxovat nebo plavat na přehradu, nebo jezdit na kole, nebo jenom na procházku ulicemi. Je malíř. Maluje kouzelné obrázky, neztratil dětské oči. Píše stovky pohádek, dělá sochy a začíná psát hry. První z nich je Měsíc v anténách.

Jsem šťastný, že jsem ho poznal, že ho znám prostého a skromného a velice bohatého rozmánilce, který pinýma rukama rozdává na všechny strany kousky svého srdce. Jistě se dostane i na vás, když budete pozorně poslouchat.

Redakce programu **Helena Mandelová**.
Grafická úprava **Otakar Schindler**.

Vytiskly Moravské tiskařské závody, nár. podnik,
Olomouc, závod Ostrava 1, Veleslavínova č. 4.

Program zdarma.

o čtyřech bratřích oblacích

Po obloze šli bratři oblaci. První byl veliký zamračený bručoun. Druhý byl bílý oblak s větrnou vlečkou. Třetí byl smějící se růžový oblak. A ten čtvrtý, nejmenší, byl obláček jako beránek. ● Šli po obloze pěkně za sebou podle velikosti a zpívali si: Houpy hou – mraky jdou – modravou – oblohou ... ● I šli nad lukami, kde lidé sklízeli seno. Když uviděli prvního bratra, zamračeného bručouna, začali pobíhat jako mravenci a rychle shrabovali seno do kopek. Potom si natáhli pršípláště a čekali, že bude pršet. Ale zamračený bručoun si jich ani nevšiml a šel dál a nepršel. Potom přišel bílý oblak s vlečkou a lidé měli strach, že jim roznesí seno po celém kraji. Ale bílý oblak s větrnou vlečkou šel nevšímavě a jenom zival. Potom přišel růžový oblak a již z dále se usmíval. Lidé se radovali, že je nepohoda beze škody minula. I svlékli pršípláště a rozhazovali seno, aby se dosušilo. A tu přišel obláček beránek. Byl to takový malý ululánek a zrovna nad tou loukou se mu to stalo. Lidé mu hrozili, ale když viděli, jaký je maličký, jenom mávli rukou. Stejně udělal jen tak malou loužičku, že to ani za řeč nestálo. ● I utíkal tedy obláček beránek za svými staršími a většími bratry. A šli zase po obloze za sebou podle velikosti a zpívali si: Houpy hou – mraky jdou – modravou – oblohou ...

**DIVADLO PETRA BEZRUČE
HRAJE PRO VÁS MILÉ**

**DĚTI JEN NEJKRÁSNEJŠÍ
POHÁDKY NA SVĚTĚ,**

PROTOŽE VŠICHNI HERCI

VÁS MAJÍ MOC

A MOC RÁDI.

• AHOJ • ————— • AHOJ •